

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันศุกร์ที่ ๑๑ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ศาสนาอิสลาม

ขณะนี้ฝนตกตรงกับวันที่ ๑๑ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘
เป็นวันที่ภิกษุสามเณรอยู่จำพรรษาในอาวาสผู้ที่บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา
ต้องอยู่จำพรรษาเป็นเวลา ๙๐ วัน คือ ๓ เดือน

ผู้ที่บรรพชาอุปสมบทถือเพศพรหมจรรย์ รักษาพระธรรมพระวินัย สิกขาบท
น้อยใหญ่แปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์ เป็นผู้ออกจากเรือน ไม่มีบ้านไม่มีเรือน
หน้าหนาวหน้าแล้งก็จาริกไปในที่ต่าง ๆ ฤดูฝนไม่สัญจรไปในที่ต่าง ๆ

ผู้ที่บรรพชาอุปสมบท ปลงผมนุ่งห่มผ้าจีวร นุ่งห่มผ้ากาสาหวัดดี ฉันทตอาหาร
วันหนึ่งเพียงครั้งเดียวหนเดียว อาหารที่ฉันก็ได้มาจากการบิณฑบาตภิกขาจาร
ไม่เก็บอะไรไว้ ไม่รับปัจจัยที่เป็นของซื้อขายแลกเปลี่ยน ไม่เก็บอาหารไว้บริโภควันใหม่
เป็นผู้เอาพระธรรมเอาพระวินัยนำชีวิต ถือนิสัยถือวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมา
สัมพุทธเจ้า พระธรรมพระวินัยนี้จะเป็นบริสุทธิคุณ ไม่มีความปรองดอง เป็นบริสุทธิคุณ

พระธรรมพระวินัยถึงเป็นความสงบและปัญญา เป็นปัญญาและความสงบ
 ยกเล็กเขายกเล็กเรา มีแต่ความสงบมีแต่ปัญญาทั้งกายทั้งวาจาทั้งกิริยามารยาท
 อาชีพก็สงบ สงบลงที่ใจ ยกเล็กทุกสิ่งทุกอย่างในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ทำอะไรทำนา
 ทำสวน ทำเกษตรกรรม ทำอุตสาหกรรม ไม่เป็นผู้ค้าผู้ขายผู้แลกเปลี่ยน
 ไม่เป็นข้าราชการไม่เป็นนักการเมือง มีชีวิตอยู่ด้วยภิกขาจารบิณฑบาต
 เวลาเช้า บิณฑบาตจากประชาชน มีชีวิตอยู่เยี่ยงขอทานภิกขาจารบิณฑบาต
 เป็นบุคคลไม่มีบ้านไม่มีเรือน เป็นผู้ออกจากเรือนแล้ว ไม่เกี่ยวข้องด้วยเรือนแล้ว
 มาใช้สถานที่ที่สงบที่วิเวก

เมื่อถึงกาลเวลาหน้าฝนฤดูฝน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านถึงให้มี
 สถานที่อยู่จำพรรษา ไม่สัญจรไปมา เพื่อเป็นหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม
 ของผู้ที่บรรพชาอุปสมบท ให้ผู้ที่บรรพชาอุปสมบทอยู่เป็นที่เส้นทาง ไม่สัญจรไปมา
 ให้อยู่เป็นที่เส้นทาง ถึงมีอาวาสมีวัด มีที่อยู่ที่อาศัยเป็นศาสนาวัตถุ

เป็นวัดบ้านวัดป่า วัดที่อยู่ในบ้านในเมืองเค้าเรียกว่าคามวาสี อยู่ภายในหมู่บ้าน
 หรืออยู่ที่นิคมเมืองหลวง วัดที่อยู่ห่างจากหมู่บ้านเป็นวัดป่า เค้าเรียกวัดป่าว่า
 อารัญวาสี

วัดนี้มีความหมายถึงข้อวัตรข้อปฏิบัติ หมายถึงพระธรรมพระวินัย ข้อวัตรกิจวัตร
 ทั้งกายวาจา กิริยามารยาทอาชีพ เป็นวัดเป็นข้อวัตรปฏิบัติเป็นปฏิบัติ
 ในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อให้การปฏิบัตินั้นติดต่อเนื่อง

วัตร ข้อวัตรปฏิบัติอยู่ที่ไหนก็ใช้หลักการอันเดียวกัน พระธรรมพระวินัยสิกขาบท
 น้อยใหญ่แปดหมื่นสี่พันพระธรรมชั้นธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านไม่ให้

แตกแยกความสมัครสมานสามัคคี ไม่ได้แบ่งไม่ให้แตกแยก เพราะความแบ่ง ความแตกแยกนี้มันเป็นสังฆเภท วัดบ้านวัดป่า ไม่ได้แบ่งเขาแบ่งเรา มีหลักการ อุดมการณ์อุดมธรรมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ในหน้าฝน ๓ เดือน ให้จำพรรษาภายในวัด ในอาวาสในอาราม ไม่ให้สัญจรไปมา ในสถานที่ต่าง ๆ ให้อยู่เป็นที่ เป็นทางเป็นสัดเป็นส่วน ไม่ให้จาริกไปในที่ต่าง ๆ ถ้ามีเหตุจำเป็นที่จะไป ก็ไปได้แต่ต้องกลับมาภายใน ๗ วัน

ในโลกนี้ได้เอาหลักการอันเดียวกัน อุดมการณ์อันเดียวกัน อุดมธรรมอันเดียวกัน คือธรรมนุญนำชีวิต ธรรมนุญนี้หมายถึงความบริสุทธิ์คุณ ความบริสุทธิ์คุณ คือความสงบ ความสงบที่เกิดจากปัญญาสัมมาทิฐิ เอาความสงบและปัญญานำชีวิต เพื่อก้าวไปด้วยความสงบและปัญญา จะได้เป็นความมั่นคง มีความมั่นคง ด้วยหลักการอุดมการณ์ เน้นการประพฤติการปฏิบัติที่ปัจจุบัน เพราะเหตุผลว่าอดีต ก็มารวมอยู่ที่ปัจจุบัน อนาคตที่จะก้าวไปข้างหน้าก็อยู่ที่ปัจจุบัน ปัจจุบันนี้ถึงเป็น ความรู้ความเข้าใจพร้อมทั้งกับการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อจะได้ก้าวไปด้วยความรู้ ความเข้าใจด้วยปฏิบัติเป็นความดีคู่กับปัญญา เป็นปัญญาคู่กับความดี

ทุก ๆ ประเทศ ใช้หลักการอันเดียวกัน เดินไปพร้อม ๆ กันที่เป็นชาติ ชาตินี้ก็หมายถึงความเกิด ความเกิดนั้นคือเหตุคือปัจจัย เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปถึงมี สิ่งทั้งหลายทั้งปวงเกิดจากเหตุ เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี ชีวิตของเราถึงเป็นกรรม กฎแห่งกรรม ผลของกรรม ที่เรามีธาตุมีขันธมีอายตนะนี้คือมาจากกรรม กฎแห่งกรรม ผลของกรรม

ในโลกนี้ถึงต้องมีการเรียนการศึกษาเพื่อให้เกิดปัญญา การเรียนการศึกษาของมนุษย์มีทั้งหมด ๑๘ ศาสตร์ เบื้องต้น ๑๘ ศาสตร์ ท่ามกลาง ๓๖ บั้นปลาย ๕๔ เป็นบารมี ๑๐ เบื้องต้นนะ บารมีอย่างกลาง ๒๐ บารมีสูงสุด ๓๐ เป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นความสงบอยู่กับปัญญา เป็นการพัฒนาใจกับวิทยาศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน ไม่ยิ่งไม่หย่อนกว่ากันดีคู่กันไป เป็นความรู้ความเข้าใจเป็นศาสน์ ศาสนา...

ศาสนานี้ ก็หมายถึงกระบวนการของกายวาจาภิรียมารยาทใจนะ เป็นของหลายชิ้นหลายอันหลายส่วนมารวมกัน ติดต่อกันต่อเนื่องเหมือนสร้อยร่างกายของเราทั้งหลาย หลาย ๆ อย่างมีอาการ ๓๒ หลายอย่าง มันไม่ใช่อย่างเดียว มัน ๓๒ อย่างมารวมกันประกอบกันถึงจะมีสร้อยสมบูรณ์

พระธรรมพระวินัยให้พวกเรารู้เข้าใจ มันเป็นกระบวนการ มันเป็นกรรม มันเป็นกฎของกรรม เป็นผลของกรรม

ให้พวกเราทั้งหลายพากันรู้พากันเข้าใจนะ เราจะได้รู้เข้าใจว่าพระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรนี้มันมีคุณมีประโยชน์อุปการคุณต่อมนุษย์เราทุก ๆ คนนะ เพราะพระธรรมพระวินัยเป็นอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นอริยมรรค อริยมรรคก็หมายถึงเป็นหนทาง มรรคแปลว่าหนทาง เป็นทางเดิน เป็นถนนหนทาง ทางลาดยาง ทางเทคอนกรีต เรามีทางก็ต้องมีผู้เดินทาง เพราะพระธรรมพระวินัยคือทาง ความตั้งใจเจตนามีปิตีมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติในการเดินทางของเราทุก ๆ คน

ชีวิตของเราถึงต้องมีปิตีมีความสุขมีปัญญา มีคำว่า ว้าว ว้าว ว้าว ในการประพฤติ การปฏิบัติให้รู้ให้เข้าใจนะ เราทั้งหลายเป็นมนุษย์เป็นผู้ที่ประเสริฐ อายุขัยของเราอยู่ได้ร่วม ๆ ศตวรรษหนึ่งคือร้อยปี ถ้าเราเอาธรรมเอาพระวินัยนำชีวิต มีปิตีมีความสุขมีเอกัคคตาชีวิตของเราย่อมอยู่ได้มากกว่าร้อยปี ให้พวกเราเข้าใจอย่างนี้นะ

วัดนี้มีอยู่กับเราทุกคน เราต้องวัดรณะ ข้าราชการก็มีวัด มีข้อวัตรข้อปฏิบัติ ของข้าราชการ นักการเมืองก็มีวัดมีข้อวัตรข้อปฏิบัติของนักการเมือง พ่อค้าประชาชน ก็มีข้อวัตรข้อปฏิบัติมีวัดของประชาชน ให้รู้เข้าใจ คำว่าอารามหรือว่าบ้านเรือน เป็นที่อยู่ที่อาศัยของส่วนร่างกาย ร่างกายของเราละ ต้องมีบ้านมีที่อยู่ที่อาศัย หลักการของมนุษย์นี้ที่เรามองเห็นด้วยตาถึงมีบ้าน มีที่อยู่ที่อาศัยแล้วก็มีโรงเรียน ทุกหมู่บ้านต้องมีโรงเรียน ทุกหมู่บ้านก็ต้องมีวัด มีที่อยู่ที่อาศัยของนักบวช

เราต้องรู้เข้าใจเรื่องวัด เรื่องข้อปฏิบัติ ชีวิตของเราก็เปรียบเสมือนต้นไม้ต้นหนึ่ง นี้แหละ ต้นไม้ต้นนั้นเค้าต้องได้อาหารมาจากทั้งรากทางใบทางกิ่งก้านสาขาจนถึงยอด ของต้นไม้ ตลอดปริณทล อากาศแสงแดดออกซิเจนเราต้องอยู่เข้าใจ

ชีวิตของเราต้องเป็นอริยมรรค ต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะเข้าใจเรื่องการประพฤติ การปฏิบัติ เพื่อให้ความสงบของเราสมบูรณ์ให้ปัญญาของเราสมบูรณ์เพื่อจะได้เข้าถึง ความสงบทั้งกายวาจาภิรียมารยาททั้งใจ วัดนี้คืออารามของนักบวช วัดที่ต้องรู้เข้าใจ คือพระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตร เค้าจะสร้างบ้านสร้างเรือนเค้าต้องวัดความสั้น ความยาวความสูงความต่ำ แล้วก็ความเบาความหนัก พระธรรมพระวินัยข้อวัตร ปฏิบัตินี้ให้รู้เข้าใจ ให้เรารู้พระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตร

ผู้ที่มาบวชมาปฏิบัติต้องพากันรู้พากันเข้าใจ ว่าพระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรต่าง ๆ เพื่อพวกเราจะได้เข้าสู่กระบวนการหลักการ เข้าสู่โครงสร้างในการประพฤติปฏิบัติ สมณะที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ นี่ถึงอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องพากันมาถือนิสัยถือพระวินัยข้อวัตรกิจวัตร ยกเลิกนิสัยเราแล้วก็นิสัยคนอื่น เอาพระธรรมเอาพระวินัยมีปติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าไม่มีปติไม่มีความสุขไม่มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติเราก็มีความทุกข์นะ เรามีความทุกข์ก็คือมีโรคซึมเศร้า หมอเค้าเรียกว่าโรคซึมเศร้า ความทุกข์ใจไม่สบายใจนะ มันจะสบายใจได้อย่างไร เพราะเราเอาตัวตนนำชีวิต เอาความหลงนำชีวิต เพราะเราไปสร้างปัญหาให้กับตัวเอง และไปสร้างปัญหาให้กับคนอื่นมันจะมีความสุขได้อย่างไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่าพระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรจะทำให้เราเกิดความสงบเกิดปัญญา จะได้ก้าวไปด้วยศีลด้วยสมาธิด้วยปัญญา การปฏิบัติต้องตั้งใจตั้งเจตนา อย่าให้มีต่อหน้าและลับหลัง ถ้ามีต่อหน้าและลับหลังคือความไม่ถูกต้องให้รู้เข้าใจ คนอื่นเค้าไม่รู้เราปกปิดเค้าก็ได้ แต่เราน่ะรู้เข้าใจ

การปฏิบัติธรรมต้องตั้งใจตั้งเจตนาอย่าให้มีต่อหน้าลับหลังนะการปฏิบัติของเราต้องสม่ำเสมอทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพร เพื่อให้เกิดต่อเนื่องไม่ให้ขาดไม่ให้ต่างไม่ให้พร้อย ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราอาศัยความสมัคสมานสามัคคีมารวมกันเป็นหมู่สงฆ์สาวก สงฆ์สาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือผู้ปฏิบัติดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นผู้ปฏิบัติตรง คำว่าตรงนี้ก็หมายถึงอยู่กับปัจจุบันไม่อยู่กับอดีตไม่อยู่กับอนาคต อยู่กับปัจจุบัน ปัจจุบันนี้คำว่าตรงก็หมายถึงวาระแห่งชาตินะ เป็นวาระแห่งชาติทั้งกายวาจา กิริยามารยาทอยู่ที่ปัจจุบัน เป็นการเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ เหมือนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ ๙ ท่านให้เราเข้าถึงความตรง เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงปัจจุบันธรรม

เราคิดดูดี ๆ นะ เราอยากได้มากมันก็ไม่มากเราอยากได้น้อยมันก็ไม่น้อย เราต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้สงบด้วยศีลด้วยสมาธิด้วยปัญญา เราทำอย่างนี้ปฏิบัติอย่างเป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญาเป็นพระศาสนา เราทำอย่างนี้แหละ มันเป็นประโยชน์ต่อเราเอง และประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นประโยชน์ต่อมหาชน มีทั้งประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นถึงพร้อมด้วยความสงบและปัญญา เป็นผู้เห็นภัยในวัฏฏสงสาร ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท

ทุกคนก็ต้องพากันทำอย่างนี้แหละ พระเก่าก็ต้องทำอย่างนี้แหละ พระใหม่ก็ต้องทำอย่างนี้แหละ ข้าราชการนักการเมืองพ่อค้าประชาชนทุกคนก็ต้องทำอย่างนี้เพื่อความไปด้วยความรู้ความเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราก็ก้าวไปข้างหนึ่ง ถอยกลับข้างหนึ่งมันก็ไปไหนไม่ได้ เค้าถึงมีคำศัพท์ว่าคน คนนี้คือไปไหนไม่ได้ มันอยู่ที่เก่า เดินหน้าถอยหลังอยู่ที่เก่า เค้าถึงมีศัพท์ว่าคน มันไปไหนไม่ได้

ความรู้ความเข้าใจเรื่องพระธรรมพระวินัย จะหยุดกรรมหยุดวัฏฏสงสาร เรียกว่ายกเลิกกรรมเก่า กรรมใหม่ก็ไม่สร้าง นี่จะเป็นความสงบและปัญญา นี่เป็นปฏิปทาของเราทุก ๆ คน

เราทั้งหลายพากันรู้เข้าใจเรื่องการประพฤติการปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านยกเล็กเขายกเล็กเรา ยกเล็กเชื้อชาติชั้นวรรณะ มาเอาพระธรรมพระวินัยมาเอาความสงบกับปัญญานำชีวิต ให้พวกเราเข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติของเรา

เราทั้งหลายต้องมีปัญญาสัมมาทิฐิ รู้เข้าใจด้วยอาศัยพระธรรมพระวินัย ข้อวัตรกิจวัตรแน่นที่ตัวเรานี้แหละ

เราดูตัวอย่างพระพุทธเจ้าท่านก็ปฏิบัติของพระพุทธเจ้า เราดูตัวอย่างพระอรหันต์ก็ปฏิบัติของพระอรหันต์ ไม่มีใครปฏิบัติให้กันได้ ด้วยเหตุผลนี้เราต้องมีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

พระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรถือว่าเป็นสิ่งที่มีอุปการคุณต่อเราทุก ๆ คน

เราทุกคนจะอย่าไปตามใจของตัวเองนะ อย่าเอาความชอบความไม่ชอบ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านถึงตรัสว่าอย่าเอาความชอบความไม่ชอบนะ ความชอบก็เป็นหนทางหนึ่ง ความไม่ชอบก็เป็นหนทางหนึ่งไม่ใช่ทางสายกลาง ความชอบไม่ชอบนั้นมันเป็นความปรุงแต่งเป็นความไม่สงบ ไม่ใช่ปัญญานะ

เราทั้งหลายต้องพากันมาประพฤติปฏิบัติทั้งกายทั้งวาจาทั้งกิริยามารยาททั้งใจ เป็นผู้ที่บวชทั้งกายวาจา กิริยามารยาทบวชทั้งใจ ให้รู้เข้าใจนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงตรัสว่าอย่าไปตรึกในกาม อย่าไปตรึกในพยาบาท กามก็ได้แก่ รูปเสียงกลิ่นรสโผฏฐัพพะธรรมารมณ์ ที่เห็นรูปสวย ๆ หล่อ ๆ ก็ร้องโอ้ย ๆ ๆ ไป เสียงเพราะ ๆ ก็ร้องโอ้ย ๆ ๆ ไป กลิ่นต่าง ๆ ก็ร้องโอ้ย ๆ ไปเรื่อย ชอบไม่ชอบ ก็ร้องโอ้ย ๆ อย่างนี้แหละ

เราต้องรู้เข้าใจเราไม่ต้องไปโอ้อวยอีกแล้ว รู้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างมันมีอยู่อย่างนี้ เราจะไปโอ้อวย ๆ มันทำไม ให้รู้ให้เข้าใจนะ ทุกสิ่งทุกอย่างมันเป็นข้อสอบที่จะให้เรา ได้ตอบด้วยการประพฤติการปฏิบัติ

เราต้องรู้ข้อสอบข้อสอบนะ นี่มันเป็นไฟต์แห่งการประพฤติการปฏิบัติของเรา เราจะไปโอ้อวย ๆ อยู่ทำไม เราต้องรู้ไฟต์แห่งการประพฤติการปฏิบัติ ความดับทุกข์ มันเป็นความว่างจากตัวตนนะ ถ้าตัวตนมันก็มีแต่โอ้อวยกับโอ้อวยอยู่อย่างนี้แหละ เราต้องรู้เข้าใจ เรามีตาก็ต้องมีรูปอย่างนี้ มีหูก็มีเสียง มีจมูกก็มีกลิ่น มีลิ้นก็มีรส มีกายก็มีสัมผัส มีใจก็มีเจตนาความคิด เราจะไปโอ้อวย ๆ ไปทำไม ต้องรู้เข้าใจเรื่องกรรม เรื่องกฎแห่งกรรมเรื่องผลของกรรม

ให้เรารู้เข้าใจ เราจะผ่านไปด้วยความรู้ความเข้าใจ เราจะได้เป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ เอาธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายุตนะ ๑๒ เป็นตัวเป็นตนเรียกว่าบุคคล ไม่บรรลุนิติภาวะนะ

พระธรรมพระวินัยให้เรารู้เข้าใจที่จะพากันก้าวไปด้วยการเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิต เราจะได้เป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะผ่านไปด้วยความรู้ความเข้าใจ มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติไม่ต้องร้องโอ้อวย ๆ ในใจอีกต่อไป

การประพฤติการปฏิบัติเราต้องเพิ่มสติสัมปชัญญะเรียกว่าสติปัฏฐานทั้ง ๔ ให้มีสติเป็นพื้นฐาน ให้มีปัญญาเป็นพื้นฐาน

การมาบวชการมาประพฤติปฏิบัติเราทุกคนเน้นเรื่องสติปัฏฐานทั้ง ๔ นะ คือความสงบและปัญญา เราจะก้าวไปด้วยความสงบและปัญญา เน้นที่ใจเน้นที่เจตนา

เราทั้งหลายน่าจะมีความสุขในการประพาศการปฏิบัติ เอาความสงบกับปัญญา
คู่กันไปเลย

เรามาบวชต้องพากันมาบวชทั้งกายทั้งวาจาภิรียมารยาทบวชทั้งใจจะได้สมบูรณ์
ทุกอย่างทุกประการทั้งอรรถทั้งพยัญชนะ เป็นความพอเพียงเพียงพอ เป็นความพอดี

วันหนึ่งคืนหนึ่งนะเราเอาแต่พระธรรมพระวินัยอยู่กับความสงบและปัญญา
วันหนึ่งคืนหนึ่งเวลาเรานอนพักผ่อน ๕ ชั่วโมง ๖ ชั่วโมงนะ อย่างวัดเรานอนพักผ่อน
๓ ทุ่มนะ ตื่นนอนตี ๓ นะ กลางวันนี้เจริญสติสัมปชัญญะ ทั้งกายวาจาภิรียมารยาท
ทั้งใจต้องมีสติคือความสงบ ปฏิบัติติดต่อกันเนื่องกันให้มีความสุข ให้อยู่สติปัญญา ๔
เราอยู่ที่บ้านอยู่กับสิ่งภายนอก อยู่กับพี่กับน้อง อยู่กับพ่อกับแม่ อยู่กับธุรกิจหน้าที่
การงาน เรามาบรรพชาอุปสมบทนี้เราไม่ได้อยู่กับสิ่งเหล่านั้นแล้วนะ ชีวิตของเราได้
แตกต่างจากสิ่งเหล่านั้นแล้ว เรามาอยู่กับสติสัมปชัญญะมาอยู่กับความสงบกับปัญญา
ให้รู้เข้าใจ

เราอยู่ที่บ้านอยู่กับการฟังเพลง อยู่กับโทรทัศน์อยู่กับโทรศัพท์มือถือ
อยู่กับคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตเฟซบุ๊กอะไรต่าง ๆ อยู่กับเพื่อนกับฝูงสิ่งต่าง ๆ
เหล่านั้นเรายกเลิกหมดนะ

ใหม่ ๆ มันก็ร้อนรุ่ม เพราะตัวตนนั้นมันเผาเรา ตัวตนมันจะมีความร้อนอยู่
มีความอุ่นอยู่ ให้รู้เข้าใจ ความไม่รู้เข้าใจมันจะเผาเรา มันเผาเราอย่างไร

เราคิดดูดี ๆ นะ ตอนเด็ก ๆ มันคิดว่าถ้าเป็นเด็กนี้ไม่ดีนะ มันต้องได้เรียนหนังสือ
อย่างนี้ ถ้าใหญ่แล้วไม่ต้องเรียนหนังสือ เป็นหนุ่มเป็นสาวนี้ดี มันจะไปของมันเรื่อย
เป็นหนุ่มเป็นสาวก็คิดว่า เออ... ถ้ามีครอบครัวมีผัวหล่อ ๆ มีเมียสวย ๆ นะถ้าจะดี

ถ้าจะมีความสุข มีผิวมีเมื่อยแล้วก็ยังคิดไปเรื่อย ถ้ารวยถ้าจะตื่นะ มีอะไรเพอร์เฟคไปหมดนี้น่าจะดี ความคิดอย่างนี้ความเข้าใจอย่างนี้นั้นเป็นตัวเป็นตนนะมันจะไม่หยุด

เราต้องรู้เข้าใจ เพราะคนที่มีธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายุตนะ ๑๒ มันต้องไปอย่างนี้ เราต้องรู้เข้าใจเราจะหยุดได้ด้วยความรู้ความเข้าใจ เราไม่ต้องไปตรีกในความคิดอย่างนั้น ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกว่าอย่าไปตรีกในกาม อย่าไปตรีกในพยาบาท

การประพบัติการปฏิบัติพระธรรมพระวินัยเป็นภาคบำบัตนะ ถ้าไม่ได้พระโสดาบันเป็นผู้ที่เข้าสู่ภาคบำบัต พระโสดาบันผู้ที่ตกกระแสนแห่งพระนิพพาน ผู้ที่รู้เข้าใจว่าพระธรรมพระวินัยเป็นอุปการคุณ ต้องเอาพระธรรมพระวินัยเท่านั้นถึงไปได้โปรด เอาสัญญาตญาณที่เป็นตัวเป็นตนมันไม่รอดนะ

เราคิดว่าเรามันรอดนะ มันเป็นความเข้าใจผิดนะ มันคิดว่ามันรอดนั่นแหละ คือทางไม่รอด ให้เราเข้าใจ มันก็จะคิดของมันเป็นเรื่อง ๆ เพราะสิ่งเหล่านี้แหละ ให้เราเข้าใจมันเป็นนิเวศทั้ง ๕ เป็นอคติทั้ง ๔ ให้เราเข้าใจ เราทั้งหลายจะได้พากันมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพบัติการปฏิบัติ

พวกเราทั้งหลายต้องพากันมาเน้นที่ปัจจุบัน ต้องเข้าสู่หลักการอุดมการณ์ อุดมธรรม เราจะได้พากันมีปิติมีความสุขในการประพบัติการปฏิบัติ

เราอยู่ที่บ้านเรา พ่อแม่ของเราก็คือเป็นสามัญชน ญาติพี่น้องวงศ์ตระกูลของเรา เป็นสามัญชน ไม่ใช่พระพุทธเจ้าไม่ใช่พระอรหันต์ เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้มาถือเอาหลักการในการประพบัติการปฏิบัติ

เราต้องมานั่งที่ตัวเรานี่แหละ ใครไม่ปฏิบัติก็ช่างหัวเค้า เราเน้นมาที่ตัวเรา เราไม่ต้องไปมองเค้า ถ้ามองเค้าก็มองเพื่อที่จะช่วยเหลือเค้าให้เข้าใจอย่างนี้ เพื่อให้ของเค้า เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเน้นที่พระพุทธเจ้า

การเจริญสติสัมปชัญญะหรือว่าเจริญสติปัญญานี้เป็นสิ่งที่ดีมาก เราทั้งหลาย ต้องอยู่กับสติปัญญานะ ยกเลิกเรื่องการคลุกคลีในหมู่ในคณะ

ทำไมเรายกเลิกคลุกคลีล่ะ ก็เพื่อเราจะได้เจริญสติสัมปชัญญะ เพื่อการประพฤติ การปฏิบัติของเราจะได้ติดต่อดำเนินง มันต้องอาศัยความสงบอาศัยปัญญา ปฏิบัติติดต่อดำเนินง

การนอนการพักผ่อนนี้ถึงต้องนอน ๕,๖ ชั่วโมงให้รู้เข้าใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ทั้งหลายท่านไม่ได้พากันนอน กลางวันนะ การพักผ่อนของสรีระร่างกายของธาตุของขันธ์ท่านนั่งสมาธินะ พระธรรมพระวินัยคือการยกเลิก คือการพักผ่อน

ให้รู้เข้าใจ หมายถึงไม่เอาความหลงนำชีวิต คือการพักผ่อนนะ ถ้าเรายกเลิกตัวตน แล้วเราจะได้พักผ่อน เราจะได้แบกความหลงพาไป แบกความโง่ความมมงายพาไป พระธรรมพระวินัยข้อวัตรกิจวัตรคือการพักผ่อน พักผ่อนตัวพักผ่อนตน ให้รู้เข้าใจ พระธรรมพระวินัยคือเรื่องพักผ่อนนะ

การประพฤติการปฏิบัติของเรานะ ถึงต้องเน้นที่ปัจจุบัน เพื่อการประพฤติ การปฏิบัติของเราจะได้ติดต่อดำเนินง ถ้าเราฟุ้งซ่านมันจะไม่เข้าใจ มันจะไม่รู้เรื่อง เราอยู่ที่บ้านเราไม่ได้ควบคุมการนอน เรามาบวชมาปฏิบัติเราต้องควบคุมการนอน

หลักการนอนของทหารประเทศไทยนี้ เค้าให้นอนเวลา ๓ หุ่่ม ถึง ๓ หุ่่มต้องนอน เป่านกหวีดให้นอนเลย ใจมันไม่นอนก็ให้กายมันนอน ใจไม่สงบก็ให้กายวากิจริยามารยาทให้สงบ เวลาตื่นนอนของทหาร ตื่นนอนตีห้า ตื่นขึ้นมาก็ไหว้พระ สวดมนต์ออกกำลังกาย การฝึกปฏิบัติของผู้ที่มาบรรพชาอุปสมบทก็อย่างเดียวกัน เช่นเดียวกับทหาร ใจไม่สงบก็ให้กายวากิจริยามารยาทมันสงบ ใจมันไม่ตรงก็ให้กายวากิจริยามารยาทของเรามันตรงนะ ให้รู้เข้าใจ ต้องเอาสิ่งภายนอกให้ได้ก่อน

พระวินัยข้อวัตรกิจวัตรสิ่งภายนอกต้องทำให้ได้ปฏิบัติให้เรา เราจะได้สะอาด ทั้งสิ่งภายนอก สิ่งภายนอกต้องให้สะอาด เน้นที่สะอาด เน้นที่ระเบียบ เน้นที่พระวินัยให้รู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ มีความตั้งใจตั้งเจตนา มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติเพื่อให้ติดต่อต่อเนื่อง

การปฏิบัติเรานะ ๓ อาทิตยขึ้นไปถึงจะเริ่มเห็นผล เหมือนไก่ฟักไข่ใช้เวลา ๓ อาทิตยที่ฟักด้วยแม่ของไข่ ๓ อาทิตยจะออกลูกมาเป็นตัวไก่ เราฟักด้วยไฟฟ้า ก็ใช้เวลา ๓ อาทิตยเหมือนกัน การทำอะไรติดต่อต่อเนื่องทั้งความคิดทั้งคำพูด จริยามารยาท เรื่องตริกนี้ก็ต้องใช้เวลา ๓ อาทิตยขึ้นไป เพราะใจของเรานี้ มันไม่รู้ร้อยสัจสี ไม่รู้ทุกข์ ไม่รู้เหตุเกิดทุกข์ ข้อปฏิบัติถึงความดับทุกข์ มันจะไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ ไม่มีปัญญา มันจะไปตามผัสสะทางตาหูจมูกลิ้นกายใจ เข้าสู่ภาคบำบัต เข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ ให้เรารู้เข้าใจ เรามาบวชมาปฏิบัติให้เข้าใจอย่างนี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านไม่ได้ว่าใครมาจากไหน ชาตินี้เชื่ออะไร เราต้องรู้เข้าใจ เรามาเข้าสู่ความเป็นพระธรรมพระวินัยถือ นิสัยถือพระวินัยข้อวัตรกิจวัตร มีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เน้นทั้งความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้ซื่อตรงเป็นผู้เข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ

ความสงบกับความเคารพความซื่อสัตย์สุจริตคืออันหนึ่งอันเดียวกัน
 เพียงแต่แยกภาษาต่างหาก มันอยู่ที่ความตั้งใจตั้งใจเจตนา ถ้าเราไม่มีความเคารพ
 เราจะสงบได้อย่างไร เราไม่มีพระธรรมพระวินัยไม่มีข้อวัตรกิจวัตรมันจะสงบ
 ได้อย่างไร

เรามีปัญญาเป็นปัญญาที่เป็นนิติบุคคลเป็นปัญญาที่เอาตัวรอดในทางที่ไม่รอด
 เป็นบุคคลที่ไม่บรรลุนิติภาวะเอาความหลงนำชีวิตไม่เอาธรรมะนำชีวิต

เราทั้งหลายพากันเข้าใจเต็มที่เราทั้งหลายจะได้พากันเป็นพระธรรมพระวินัย
 เราทั้งหลายจะได้มีความสงบมีปัญญา

วัดของเรานะไม่ให้ใช้โทรศัพท์มือถือไม่ให้มีโทรศัพท์ ให้รู้เข้าใจ วัดของเรา
 ไม่ให้ใครสูบบุหรี่กินหมาก เพื่อความสงบเพื่อปัญญา เพื่อยกเลิกสิ่งเสพติด
 ฉ้นอาหารวันหนึ่งเพียงหนเดียว เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ พากันมาเสียสละมาสงบมา
 คารวะ เราอยู่ที่บ้านไม่ได้อุปัฏฐากย์พ่ออุปัฏฐากย์แม่ เรามาบวช เราต้องมาฝึก
 อุปัฏฐากย์ผู้ที่บวชก่อน ผู้ที่บวชเก่า เวลาเราลาสิกขาไปเราจะเอาข้อวัตรข้อปฏิบัติ
 ไปฝึกใช้ในการอุปัฏฐากย์พ่อแม่ผู้ที่เกิดก่อนเรา

การฉันอาหารอย่างนี้ก็ใช้หลักการประมาณซัก ๒๐ นาทีหรือ ๒๕ นาที ให้เข้าใจ
 อย่างนี้นะ พระใหม่ผู้บวชใหม่ก็ทำข้อวัตรกิจวัตรลงมาทำข้อวัตรกิจวัตรอุปัฏฐากย์
 พระผู้ที่บวชเก่านะ

พระที่เก่าบวชให้รู้เข้าใจ พระที่บวชเก่าต้องเป็นผู้ปฏิบัติที่ขลังศักดิ์สิทธิ์
 เอาความสงบปัญญานำชีวิตให้มันขลังศักดิ์สิทธิ์ คำว่าพระ พระคือพระธรรมพระวินัย
 ข้อวัตรกิจวัตร พระเก่านี่เจ้าตัวร้ายเจ้าเล่ห์ร้าย เอาตัวตนนำชีวิต เอานิติบุคคลตัวตน

นำชีวิตบวชใหม่ ๆ นั่งที่ไหนก็ได้ นอนที่ไหนก็ได้ ไม่มีปัญหา บวชนานเอาอัตตาตัวตน
ต้องอยู่ดี ฉันทดี นักรดี นักรหุ มีกฤติ กฤหุ มันไม่ใช่ความสงบไม่ใช่ปัญญานะ
นี่คืออัตตาตัวตน

พระเก่าต้องรู้เข้าใจว่าเราเป็นเจ้าของเจ้าเสียร้ายเจ้าตัวร้ายเจ้าอันตรายนะ

เราเดินก่อนเค้านั่งก่อนเค้าอะไรดี ๆ ก็บริโศกก่อนเค้าเราต้องรู้เข้าใจ ถ้าอย่างนั้น
มันเป็นเจ้าเสียร้ายเจ้าอันตรายนะ บวชมาเอาตัวตนนำชีวิต มาเอาเงินเอาสตางค์
นำชีวิต มาเอายศเอาตำแหน่งนำชีวิต มาเอาสตรีเอาสตางค์นำชีวิต นี่มันเสียหาย
มากนะ นี่มันสกปรกทั้งภายนอกสกปรกถึงใจนะ ให้รู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะไม่ได้
แบกความโง่ความหลงพาไปนะ ให้รู้เข้าใจ

พระเก่าทั้งหลายนี้มันเป็นพื้นฐานของประเทศของสังคม ที่เอาตัวตนนำชีวิต
เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต มันเป็นกันทั้งบ้านทั้งเมืองทั้งประเทศทั้งโลก

ความเสียหายได้เกิดขึ้นที่ตาได้ฟังที่หูจนหูอื้อหมดแล้วทุกวันนี้ วันไหนก็ได้ยิน
ตั้งแต่ข่าวพระทำไม่ดี ข้าราชการนักรการเมืองทำไม่ดี ข้าราชการนักรการเมือง
นักบวชนี้แหละให้รู้เข้าใจ พวกนี้แหละเป็นผู้ทำลายความมั่นคงของชาติศาสนกษัตริย์
พระเก่าทั้งหลาย โยมเก่าทั้งหลาย เราต้องเข้าใจเรื่องความเสียหาย ความอันตราย
ต้องยกเลิกสิ่งที่ไม่ถูกต้อง สิ่งที่ผ่านมาแล้วช่างมัน หยุดเป็นเจ้าเสียร้ายเจ้าอันตราย
เดี๋ยวมันต้องพังทลายแน่นอนนอนนอนแน่เหมือนตึก สตง.ของประเทศนี้เป็นสักขีพยาน
ของความไม่ถูกต้อง ความไม่ถูกต้องมันพังทลายที่เรามองเห็นนะ ตึก สตง.
ของเมืองไทย

ตึก สตง.อยู่ที่กรุงเทพมหานคร ตึก ๓๐ กว่าชั้น ตึก สตง.ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ เอาความหลงนำชีวิตเอาทุจริตนำชีวิต ชีวิตมันเลยพังทลาย ชีวิตมันพังทลายนะ ตึกสตง.มันพังทลายด้วยนิติบุคคลตัวตนพังทลายด้วยทุจริตมันจะไปแก้ไขตั้งแต่ภายนอกมันจะไปพัฒนาตั้งแต่วิทยาศาสตร์จะไปเอาความสุขบนความหลง ชีวิตเลยพังทลายนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งนะ เราคิดดูดีๆ นะ ตึกใหญ่กว่าสูงกว่าตึก สตง.ตั้งหลายสิบตึกที่กรุงเทพมหานครที่ปริมณฑล เค้าย่พังทลายเหมือนตึกสตง. เพราะพอที่จะรับน้ำหนักได้ ไม่ใช่ไม่โก่งกินคอร์รัปชันนะ แต่เค้าย่โก่งกินคอร์รัปชันน้อยพอที่จะรับแผ่นดินไหวจากมณฑลทะเลประเทศพม่า ศูนย์กลางแผ่นดินไหวอยู่ที่เมืองมณฑลทะเลประเทศพม่าห่างไกลกันตั่งนับพันกิโล

นี้ให้เรามองเห็นในแง่มุมความไม่ถูกต้องนะ ชีวิตที่เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้แหละ

เราทั้งหลายถึงต้องเป็นผู้ละอายต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เห็นภัยในวัฏฏสงสาร รู้จักความคิดรู้จักอารมณ์เหมือนท่านพระอาจารย์ลี ธัมมธโร วัดอโศการาม สมุทรปราการ ท่านรู้จักความคิดการปรุงแต่งของตัวเอง ท่านรู้จักว่าความปรุงแต่งนี้มันคือวัฏฏสงสารนะ ท่านรู้จักความปรุงแต่ง เพราะความปรุงแต่งมันเป็นทุกข์อย่างยิ่ง

เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง ชีวิตนี้ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง. เพราะมันไม่ถูกต้อง มันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง. นี้แหละ

ตึก สตง.ที่อยู่กรุงเทพมหานครอยู่เมืองหลวงอยู่เมืองกรุง เป็นศูนย์รวมของประเทศ เหมือนสมองเป็นศูนย์รวมของร่างกาย เหมือนหัวใจเป็นศูนย์รวมของสรีระร่างกาย

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่บริหารประเทศ บริหารแผ่นดินไม่เข้าใจในการประพฤติกการปฏิบัติ เอาแต่ความรู้เอาแต่วิทยาศาสตร์เอาแต่ตัวเอาแต่ตนไปแก้แต่สิ่งภายนอก ไม่ได้แก้ตัวเองไปพร้อม ๆ กัน

การพัฒนาวิทยาศาสตร์มันต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันมันถึงถูกต้องนะ พัฒนาทั้งภายนอกภายในด้วยความรู้ความเข้าใจให้ครบวงจร อริยมรรคองค์แปดถึงเป็นความรู้ความเข้าใจ เพื่อการประพฤติกการปฏิบัติมันจะได้สมบูรณ์ สมบูรณ์ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีพรด้วยตามถูกต้อง

มันต้องรู้ธรรมรู้ปัจจุบันธรรม รู้ธรรมธรรมนุญนะ ถ้าเราไปจัดการแต่สิ่งภายนอก เราไม่ได้จัดการตัวเองมันก็ต้องพังทลายเหมือนตึก สตง.นี้นะ

การบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่น มันต้องรู้เข้าใจแล้วมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติกการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์

ถ้าเรามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติกการปฏิบัติมันก็มีความสุขอยู่แล้วด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราต้องรู้จักการประพฤติกการปฏิบัติ ทั้งกายวาจาใจกิริยามารยาทอาชีพร เราต้องเน้นมาที่ตัวเราในการประพฤติกการปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ของตัวเองให้มันสมบูรณ์ เราทั้งหลายจะไม่ได้พังทลายเหมือนตึก สตง.

ถ้าใครมีตัวมีตนบุคคลนั้นคือทุจริตนะ เราทั้งหลายจะได้รู้ว่าทุจริตนั้นคือตัวตนนะ ใครเอาตัวตนนำชีวิตบุคคลนั้นคือบุคคลที่ทุจริต เราต้องรู้จักธรรมรู้จักกรรมบุญ ปัญหาต่าง ๆ นั้นมันอยู่ที่ทุจริตนะ

การที่จะบริหารตัวเองบริหารบุคคลอื่นต้องยกเลิกทุจริต ถึงจะเป็นนักบริหาร ตัวเองนักบริหารคนอื่นด้วยการรู้เข้าใจในการบริหารในการปฏิบัติ

ตำแหน่งที่เค้าแต่งให้เราเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นตำแหน่งที่ให้เรามาเสียสละ มารับผิดชอบโฟกัสในการประพฤติกการปฏิบัติ ไม่ใช่ตำแหน่งที่ให้พวกเราทั้งหลาย มาทุจริตนะ

ให้ถือว่ามันเป็นตำแหน่งที่ทรงเกียรติมีเกียรติมีศักดิ์ศรี เอาตัวตนเป็นที่ตั้ง มันจะมีเกียรติมีศักดิ์ศรีได้อย่างไร ถึงพวกเราทั้งหลายจะพากันใส่สุทผูกเนคไท ห้อยเหรียญตรา เป็นผู้ทรงเกียรติมันก็ไม่ใช่ผู้ทรงเกียรตินะ มันเป็นผู้ทรงความหลง ต่างหาก ทรงความโง่ความหลงมกต่างหากละ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเราจะเข้าถึงบริสุทธิ์คุณ เข้าถึง ธรรมบุญเข้าถึงรัฐธรรมบุญไม่ได้ เอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันเป็นอบายมุขอบายภูมินะ มันตกอยู่ในภพภูมิของ ๓๑ ภพภูมิ

ในภพภูมิของวิภูฏสงสารนี้มีอยู่ ๓๑ ภพภูมิ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจมันก็จะอยู่ใน ระนาบของ ๓๑ ภพภูมินี้แหละ

เค้าถึงมีศัพท์ว่าคน คนนี้หมายถึงตัวถึงตน หมายถึง ๓๑ ภพภูมินี้แหละ ภพภูมิที่เวียนว่ายตายเกิดมีทั้งหมด ๓๑ ภพภูมิ

เราต้องรู้เข้าใจ เราจะได้ประพฤติปฏิบัติ เราจะได้ไม่ย่ำต๊อกกับความหลงที่มีศัพท์ว่า “คน” คนนี้ความหมายหมายถึงความไม่รู้ไม่เข้าใจ ความไม่รู้ไม่เข้าใจนั้นมันจะวกวนอยู่ที่เก่า มันจะเป็นผู้ไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญา สัมผัสกับอะไรก็ไปกับสิ่งนั้น ๆ อยู่ในภพภูมินั้น ๆ

เรารู้เราเข้าใจเราจะได้หยุดภพภูมินั้น ๆ ด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยการประพฤติปฏิบัติ เพื่อเราทั้งหลายจะได้ว่างจากสิ่งที่มีอยู่ด้วยความรู้ด้วยความเข้าใจ ถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจเค้าเรียกว่ามันหลง มันวกวนในความหลงอย่างนั้น จิตใจวกวนอย่างนั้นมันจะไปไหนไม่ได้ มันจะเป็นได้แต่เพียงคนเป็นได้แต่เพียงความหลง หัวใจของบุคคลนั้นมันจะอยู่ในระนาบแห่งความหลงหรือว่าหัวใจบ่อนคาสีโน เอาตัวตนเป็นที่ตั้งคือหัวใจบ่อนคาสีโน หัวใจบ่อนทำลายความถูกต้อง หัวใจบ่อนความหลง

ให้เรารู้เข้าใจ เราจะได้เห็นภัยในความไม่ถูกต้องเห็นภัยในวิกฎสงสาร ด้วยปัญญาบริสุทธิ์คุณ ด้วยเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอ พอใจยินดีมีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนำชีวิตร หัวใจของเราทั้งหลายจะได้หยุดอบายมุขอบายภูมิ

เราทั้งหลายถ้าเราไม่รู้ไม่เข้าใจ เราทั้งหลายจะพากันคิดว่า ความสุขทั้งหลายได้มาจากสิ่งที่อำนวยความสะดวกความสบายด้วยการพัฒนาวิทยาศาสตร์ อันนี้จริงอันนี้ถูกต้อง ความสุขทั้งหลายมันอยู่พัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์

เราทั้งหลายต้องมีสัมมาทิฐิเราต้องมีความรู้ความเข้าใจพัฒนาวิทยาศาสตร์ก็ต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน ถ้าเราพัฒนาวิทยาศาสตร์มันก็ยังเป็นนิติบุคคลตัวตนอยู่

เราต้องพัฒนาใจไปพร้อม ๆ กันด้วยความรู้ความเข้าใจเราทั้งหลายนะถึงเป็นการพัฒนาครบวงจรด้วยความรู้ความเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจก็จะเอาความหลงนำชีวิตเอาวิทยาศาสตร์นำชีวิต

เราต้องเอาทั้งวิทยาศาสตร์เอาทั้งจิตใจไปพร้อม ๆ กันนะ

เราอย่าไปคิดว่าประเทศสิงคโปร์นั้นนะประเทศเล็ก ๆ เท่อำเภอนึงของเมืองไทยก็ได้ เค้าพัฒนาหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์เป็นหนึ่งในเอเชียเพราะเค้าตั้งบ่อนคาสิโน มาเก๊าส่วนหนึ่งของประเทศจีนเค้าก็รวยเพราะเค้าพัฒนาตามหลักเหตุตามหลักวิทยาศาสตร์

พวกเราทั้งหลายเมื่อมีปัญญาแล้วต้องรอบคอบนะ มีปัญญาแล้วต้องรอบคอบอย่าลืมนะชีวิตของเรามันเป็นรายรับรายจ่ายนะ เราไปจับทางงูเดียวงูมันจะมากัดเรา งูพิษมันจะมากัดเรานะ การที่เราเอาหลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องแล้วเราต้องมีหลักการมีอุดมการณ์แล้วก็มีอุดมธรรมนะ หลักการอุดมการณ์มันดีแล้วถูกต้องหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์นะ แต่ต้องไม่ทิ้งอุดมธรรมนะ

เราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งเอาความรู้สึกรู้สึกที่เอาตัวเป็นที่ตั้งมันเป็นหลักการเป็นอุดมการณ์แล้วอุดมด้วยความหลงนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านให้เราเอาทั้งหลักการอุดมการณ์แล้วก็ยกเลิกอุดมหลงนะ

ให้อาอุตมธรรมให้อาธรรมอาธรรมบุญมันถึงจะสมบูรณ์เข้าถึงความพอเพียง
เพียงพอเข้าถึงความพอดี เราอยากได้มากมันก็ไม่มาก เราอยากได้น้อยมันก็ไม่น้อย
เราต้องรู้จักความพอดีเข้าสู่ความสมดุลทั้งรายรับรายจ่าย

เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึง
ความพอดี การประสูติของพระพุทธเจ้าถึงเป็นวันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ ตรีศรูก็เป็น
วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำเสด็จดับขันธปรินิพพานก็วันเพ็ญ ๑๕ ค่ำ

เราต้องรู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ เราทั้งหลายจะได้รู้หลักการ
รู้อุดมการณ์แล้วก็อุดมธรรม เราอยู่ที่ไหนก็พากันปฏิบัติได้ เมื่อเรามีลมปราณ
มีอายตนะภายใน ๖ ภายนอก ๖ มีธาตุทั้ง ๔ ขันธ์ทั้ง ๕ อยู่ที่ไหนก็ปฏิบัติได้

ให้รู้เข้าใจมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

อย่าไปคิดด้วยอวิชาความหลงเอาแต่หลักการอุดมการณ์เอาแต่วิทยาศาสตร์นะ
ถ้าเรารวย รวยความหลงมันไม่ดีนะ รวยความโง่หลงมกมายเรียกว่ารวยไสยศาสตร์
มันไม่ดีนะ ไม่ใช่ความดีมันไม่ใช่บารมีไม่ใช่ปัญญาบริสุทธิ์คุณนะ มันเป็นความหลงนะ

ให้เรารู้เข้าใจ อย่าไปคิดว่าทำไมเราโง่ไปตั้งหลายปี ประเทศสิงคโปร์ประเทศ
เคাঁเล็กนิตเดียวกะตั้งบ่อนคาสีโนเคাঁรวยกกัน ประเทศมาเก๊า ก็เหมือนกัน
เคাঁรวยกกัน

ประเทศสิงคโปร์เคাঁมีหลักเหตุผลมีหลักวิทยาศาสตร์นะ เคাঁคิดว่าประเทศ
สิงคโปร์มันเล็กนิตเดียวกะจะทำเกษตรกรรมก็ไม่ได้ จะทำอุตสาหกรรมก็ไม่ได้
ถ้าเราตั้งบ่อนคาสีโนด้วยหลักเหตุผลหลักวิทยาศาสตร์ก็รวยได้ เพราะคนในนี้โลกนี้
มันคนมีความไม่ฉลาด เอาความหลงนำชีวิต เอาตัวตนนำชีวิตมันมีมาก

ถ้าเราตั้งบ่อนคาสีโน เราสามารถรวยได้ทางวัตถุ ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์
 คำถึงพากันตั้งบ่อนคาสีโน จะเรียกบ่อนคาสีโนก็ได้หรือเรียกบ่อนแห่งความหลงก็ได้
 มันคืออันเดียวกัน

ให้เรารู้เข้าใจ ประเทศไทยเราแผ่นดินกว้างใหญ่ไพศาลเราต้องรู้เข้าใจว่า
 เราทั้งหลายอย่ายินดีในการเอาความหลงนำชีวิต อย่าไปยินดีในการเอาบ่อนคาสีโน
 นำชีวิตนะ พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ศาสดาทุกศาสนาเค้ามายกเลิกบ่อนคาสีโน
 มายกเลิกอบายมุขอบายภูมิ ให้เรารู้เข้าใจ ถ้าเรารู้เข้าใจ ทุกอย่างนะไม่มีปัญหา
 ปัญหาอยู่ที่เราไม่รู้ไม่เข้าใจนะ

เหมือนประเทศไทยของเรานี้แหละ โครงการยกเลิกเหล้ายกเลิกเบียร์
 ยกเลิกสิ่งเสพติดยาเสพติดที่มันเป็นอบายมุขแห่งชีวิต ที่มันเป็นอบายภูมิแห่งชีวิต

เกือบร้อยปีของโครงการพากันประพฤติดุปฏิบัติด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ
 ตั้งอยู่ในความประมาท เอาความหลงนำชีวิตเอาความประมาทนำชีวิต
 มันก็ปฏิบัติไม่ได้ มันก็ยิ่งมากกว่าเก่า ไม่รู้ไม่เข้าใจ เอาความหลงนำชีวิต
 ความหลงก็เลยยิ่งใหญ่ใหญ่ยิ่ง มันก็แก้ปัญหามิได้ มันยิ่งมากทวีคูณ มันก็ไป
 ของมันเรื่อย มากยิ่งกว่าเก่าทวีคูณยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก

อย่างการสวมหมวกกันน็อคอย่างนี้แหละ มอเตอร์ไซด์เข้ามาในเมืองไทย
 ประเทศไทย ไม่ต่ำกว่า ๖๐ ปี ขณะนี้เวลานี้ก็ยังทำไม่ได้ เรื่องสวมหมวกกันน็อคนี้
 ที่ให้ประชาชนผู้ขับขี่จักรยานยนต์เพื่อสะดวกในการสัญจรไปมา ได้ออกกฎหมาย
 บังคับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ ขณะนี้เวลานี้มันก็เป็นเวลาจวนจะ ๕๐ ปีแล้ว
 ก็ยังพากันทำไม่ได้

ถ้าเรารู้เข้าใจว่า การทำอะไรตามใจตามอัธยาศัยนี้ไม่ได้ มันเป็นความเสียหาย ทั้งตัวเราและส่วนรวม มันไปไม่ได้ ชีวิตของเรามันไปไม่ได้นะ ชีวิตนี้มันพังทลาย เหมือนตึก สตง.ของเมืองไทยนี้แหละ

เราต้องเข้าใจ ทุกคนต้องเข้าใจ ไม่ใช่เข้าใจเฉย ๆ ต้องเข้าสู่ภาคประพฤติ ภาคปฏิบัติ มีปิติมี่มีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ถ้าไม่อย่างนั้น มันก็จะไปของมันด้วยความไม่ถูกต้องอย่างนี้แหละ

พูดอย่างนี้ให้พวกเราทั้งหลายพากันเข้าใจนะ นี่มันเป็นธรรมเป็นธรรมนุญเป็น ปัญญาบริสุทธิ์คุณให้รู้เข้าใจ นี่เป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา นี่คือธรรมนุญ รัฐธรรมนุญ นี่เป็นความมั่นคงของชาติคือความเกิด ด้วยเหตุที่ถูกต้อง ไม่มีความผิด ถูกต้องนะ ความถูกต้องหมายถึงบริสุทธิ์คุณ ไม่ใช่ตัวตน นั่นแหละคือความถูกต้อง เป็นความมั่นคงของพระศาสนา ศาสนาคือธรรมนุญรัฐธรรมนุญ เป็นความมั่นคงของ พระมหากษัตริย์นั้นได้แก่ปัญญาบริสุทธิ์คุณ ไม่ใช่ปัญญาเพื่อตัวตน ปัญญาบริสุทธิ์คุณ นี่เป็นความหมายของพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทุก ๆ พระองค์ที่ขึ้น ครองราชย์ถึงทรงทศพิธราชธรรม เอาทศพิธราชธรรมนำชีวิต คำว่าพระหมายถึงไม่มี ตัวไม่มีตนให้เข้าใจ ถ้ามีตัวมีตนก็ไม่ใช่พระไม่ใช่ธรรมนุญไม่ใช่รัฐธรรมนุญ

นี่เป็นพระธรรมเป็นพระวินัย เป็นพระศาสนา เป็นพระมหากษัตริย์ ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ ตน เป็นธรรมเป็นธรรมนุญ เพื่อให้เป็นหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม ให้เรารู้ให้เข้าใจ เราทั้งหลายจะได้พากันประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง ทำให้ถูกต้อง จะได้ไม่พากันทำ ความผิด เพื่อเข้าสู่ขบวนการแห่งความถูกต้องของรัฐธรรมนุญในการดำเนินชีวิต การดำเนินชีวิตต้องไม่เอาความผิดดำเนินชีวิต

พระแก่นักการเมืองเก่าที่ผ่านมานะ เป็นประจักษ์พยานของความไม่ถูกต้อง ทำลายเสียหายนะ ในพรรหานี้ให้พากันตั้งอกตั้งใจ เพื่อเอาความสงบและปัญญา นำชีวิต ถือนิสัยบริสุทธิ์คุณ ตามโอวาทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านมีเมตตาที่บริสุทธิ์คุณว่าเธอทั้งหลายจงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด ก่อนพระองค์ท่านจะเสด็จดับขันธปรินิพพานท่านได้ตรัสโอวาทครั้งสุดท้ายไว้ว่า

“วยธมา สงฺขารา อปฺปมาเทน สมปาเทถ” แปลว่า “สังขารทั้งหลาย มีความเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลายจง (ยังประโยชน์ตน และประโยชน์ผู้อื่น) ให้ถึงพร้อม ด้วยความไม่ประมาทเถิด” เพราะความประมาท เป็นความเพลิดเพลिन ให้เรารู้เข้าใจ ให้พากันตั้งอกตั้งใจในการประพฤติการปฏิบัติ ตามโอวาทของหลวงปู่มั่น ได้ตรัสว่า

ความไม่ยั่งยืน เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่และแน่นอนนะ

ความยิ่งใหญ่ คือความไม่ยั่งยืนนะ

ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ คือชีวิตที่อยู่ด้วยทาน ศีล เมตตา และกตัญญู

ชีวิตที่ดีความดี อาจมิใช่ความยิ่งใหญ่ แต่ชีวิตที่ยิ่งใหญ่ ต้องอาศัยคุณธรรม ความดีเป็นปัญญาบริสุทธิ์คุณเท่านั้น การระงับสังขารทั้งหลายด้วยความรู้ความเข้าใจ เป็นความรู้คู่กับการประพฤติการปฏิบัติ นั่นแหละคืออริยมรรค เป็นหนทางที่ประเสริฐ มีพระนิพพานตั้งแต่ในปัจจุบัน ไม่ต้องรอพระนิพพานเมื่อตายแล้ว ปัจจุบัน ไม่มีพระนิพพาน อนาคตจะมีพระนิพพานได้อย่างไร ให้เรารู้เข้าใจเรื่องพระธรรม พระวินัย พระธรรมพระวินัยที่เป็นสัมมาทิฐิ เพื่อหยุดวิภูฏสงสารนั้นแหละ คือพระนิพพาน ให้พวกเรารู้เข้าใจในเรื่องพระนิพพาน ให้เข้าใจนะ
